

EELNÕU

sotsiaalkaitseministri käskkirjaga nr ...
Lisa

Peremajade rajamine ja olemasolevate ruumide kohandamine ööpäevaringsete teenuste osutamiseks suure abivajaduse ja kompleksprobleemidega lastele

TAT abikõlblikkuse periood

01.03.2025–31.12.2027

Elluviija

AS Hoolekandeteenused

Rakendusasutus

Sotsiaalministeerium (välisvahendite osakond)

Rakendusüksus

Riigi Tugiteenuste Keskus

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Sisukord

1. REGULEERIMISALA JA SEOSED EESTI RIIGI EESMÄRKIDEGA	3
1.1. SEOSED EESTI PIKAAJALISE ARENGUSTRATEEGIA „EESTI 2035“ EESMÄRKIDEGA JA VALDKONDLIKE ARENGUKAVADEGA.....	3
2. TOETATAVAD TEGEVUSED JA EESMÄRK.....	4
2.1. TERVISHOIUTEENUSTEGA INTEGREERITUD TEENUSEKOHTADE RAJAMINE MAARJAMAA HARIDUSKOLLEEGIUMI EMAJÕE ÜKSUSESSE KAAGVERES	5
2.2. TEENUSEÜKSUSE RAJAMINE AS HOOLEKANDETEENUSED TALLINNAS ASUVALE KINNISTULE AADRESSIL LAEVASTIKU TN 20	6
2.3. TÄIENDAVA TEENUSEÜKSUSE RAJAMINE TALLINNASSE	6
2.4. RIIGIABI.....	6
3. NÄITAJAD	7
4. EELARVE	7
5. KULUDE ABIKÕLBIKKUS.....	7
6. TOETUSE MAKSMISE TINGIMUSED JA KORD	8
7. ELLUVIIJA KOHUSTUSED	9
8. ARUANDLUS	9
9. TOETUSE ANDMISE TINGIMUSTE MUUTMINE	10
10. FINANTSKORREKTSIOONI TEGEMISE ALUSED JA KORD	11
11. VAIETE LAHENDAMINE	11

1. Reguleerimisala ja seosed Eesti riigi eesmärkidega

Käskkirjaga reguleeritakse ühtekuuluvuspoliitika fondide 2021–2027 meetmete nimekirja meetme 21.4.1.2 „Lastele ja peredele suunatud teenused on kvaliteetsed ja vastavad perede vajadustele“ toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

Toetuse andmise tingimused (edaspidi *TAT*) on seotud perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgiga 4 „Sotsiaalsem Eesti“ (prioriteet 6 „Sotsiaalsem Eesti“) ja ELi erieesmärgiga „Tõrjutud kogukondade, madala sissetulekuga leibkondade ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade, sealhulgas erivajadusega inimeste sotsiaalmajandusliku kaasamise edendamine integreeritud meetmete, muu hulgas eluaseme- ja sotsiaalteenuste kaudu“.

TAT-ga on hõlmatud rakenduskava meetme 21.4.1.2 sekkumine „Laste heaolu suurendav sotsiaaltaristu“.

1.1. Seosed Eesti pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ eesmärkidega ja valdkondlike arengukavadega

1.1.1. Toetatavad tegevused arvestavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ning panustavad riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete hoidmisesse ja peasihi „Ühiskond“ alasihti „Hooliv ühiskond“. Aluspõhimõtete hoidmist ja sihtide saavutamist ligipääsetavuse edendamisse ning keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisse hinnatakse järgmiste „Eesti 2035“¹ tegevuskava mõõdikutega: „Ligipääsetavuse näitaja“ ja „Elamute ja mitteelamute energiatarve“.

Toetuse andmise üks eesmärk on luua teenusekohad lastele, kes saavad sotsiaalhoolekande seaduse §-s 130¹ sätestatud kinnise lasteasutuse teenust (edaspidi *KLA teenus*), kuid kellel tulenevalt psüühikahäirest esineb äärmuslikku, ennast või teisi kahjustavat käitumist, mis vajab suuremat meditsiinilist sekkumist. Tegemist on lastega, kes vajavad teistsugust lähenemist ning teenust, mis oleks integreeritud tervishoiuteenustega ja mida ei ole alati võimalik pakkuda olemasoleva *KLA* teenuse raames. Toetuse andmise teine eesmärk on luua kõikidele *KLA* teenust saavatele lastele enam tuge pakkuvad peresarnased elamisüksused. Tänapäevaks on suurem osa *KLA* teenust vajavaid lapsi juba koondunud väiksematesse üksustesse, milles elamine on loonud paremaid võimalusi abivajaduse märkamiseks ja individuaalseks lähenemiseks, kuid jätkuvalt on teenuse osutamiseks kasutusel suured hooned, mis ei ole lapsesõbralikud ja millel on institutsioonile omased tunnused.

Ööpäevaringsete teenuste, sh *KLA* teenuse, korralduse muutmiseks on koostatud sotsiaalhoolekandeseaduse muutmise eelnõu väljatöötamiskavatsus (edaspidi *VTK*)², mis koos Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toetuse abil ellu viidavate infrastruktuuriliste muudatusega loovad võimalused suure abivajadusega ja kompleksprobleemidega lastele pakutavate teenuste ümber korraldamiseks ning laste paremaks toetamiseks. ERF vahendite toel tehtavad investeeringud toetavad sisuliste eesmärkide saavutamist, mis on suurema abivajaduse ennetamist (sh sattumist vanglasse) ning laste kiiret integreerimist tavakeskkonda. *KLA* teenus on olemuslikult ajutise loomusega teenus (reeglina on teenusel viibimise pikkuseks üks aasta, kuid lapsele koostatud juhtumiplaani ülevaatamine vabadust piirava meetme lõpetamiseks peab toimuma mitu korda aastas), mille lõppeesmärk on saavutada teenusel oleva lapse püsivad muutused, mis võimaldavad lapsel pärast teenuselt lahkumist tavakeskkonnas toime tulla ilma enda elu, tervist või arengut ja teiste elu või tervist kahjustava käitumiseta.

¹ [Arenguvajadused | Eesti Vabariigi Valitsus.](#)

² <https://eelvoud.valitsus.ee/main/mount/docList/9ac7b2d7-879e-41c3-82f4-19fba2eccc38>

Toetatavad tegevused panustavad püsiva suhtelise vaesuse määra langusesse, luues KLA teenust, meditsiinilist KLA teenust ja muud ööpäevaringset teenust saavatele kompleksprobleemidega lastele sobivad elamis- ja ravitingimused, mis on eelduseks, et integreerida nad paremini tagasi tavaühiskonda.

Tegevused panustavad möödikusse „Elamute ja mitteelamute energiatarve“ kaasajastatud taristu loomisega. Loodavate ehitiste energiatarve on väiksem tänu nende soojapidavusele ja kaasaegsetele säästvatele kütte-, ventilatsiooni- ja elektrisüsteemide lahendustele.

Kaasajastatud ja kaasaegsed taristud panustavad ligipääsetavuse näitajasse. Hoonete ehitamisel ja rekonstrueerimisel jälgitakse juurdepääsetavuse nõuet, aga ka uute, energiasäästlike tehnoloogiate kasutusele võtmist.

1.1.2. Heaolu arengukava 2023–2030³ näeb ette luua suure abivajadusega laste abistamiseks kompetentsikeskus, mis koondab enda alla nii kinnised kui nõndanimetatud avatud ustega, ööpäevaringset rehabilitatsiooni pakkuvad asutused.

1.1.3. Toetuse andmisel on seos TERE-programmiga: TAT-ga rakendatakse riigi 2025.–2028. aasta eelarvestrateegia laste ja perede programmi meetme „Laste ja perede heaolu ning vägivallaohvrite õiguste tagamine toimiva lastekaitse- ja ohvriabisüsteemi kaudu“ tegevust „Laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine“.

2. Toetatavad tegevused ja eesmärk

TAT eesmärk on rahastada KLA teenuse osutamiseks vajaliku taristu ümberkorraldamist. Planeeritud on lõpetada olemasolevas 34-kohalises Maarjamaa Hariduskolleeiumi (edaspidi ka *MHK*) Valgejõe õppekeskuses KLA teenuse osutamine ja luua selle asemele individuaalset lähenemist võimaldavad teenusekohad, mis koosnevad kuni kuuekohalistest peresarnastest üksustest.

Eesmärgiga mitmekesistada pakutavaid teenuseid, et parandada KLA teenuse kättesaadavust ja tulemuslikkust, saab osasid rajatavaid teenusekohti vajaduse korral kasutada mitmel otstarbel, sh:

- lastele, kes on suunatud saama KLA teenust ja kellel esineb uimastite tarvitamist ja sellest tulenevat sõltuvuskäitumist;
- lastele, kelle käitumine lubab neil kasutada tugiteenuseid väljaspool kinnist lasteasutust ja/või kelle KLA teenuse saamise periood hakkab lõppema ja kes ei vaja enam tugevdatud järelevalvet (nn järelhooldus);
- lastele, kelle käitumine võib olla erivajadusest tulenevalt enesele või teistele ohtlik ja kes ei saa seetõttu kasvada tavakeskkonnas, kuid kelle puhul ei ole liikumisvabaduse piiramine enam vajalik (nn ravikodu).

Lastele, kes on määratud saama KLA teenust, kuid vajavad lisaks sagedast psühhiaatrilise ravimeeskonna sekkumist, rajatakse meditsiinilise kinnise lasteasutuse (MedKLA) teenuse üksus.

Toetatakse taristuinvesteeringuid, mille puhul on tagatud kliimakindlus. Tingimus kehtib taristule, mida kasutatakse sihipäraselt vähemalt viis aastat.

Kliimakindluse tagamine on protsess, mille eesmärk on vältida taristu vastuvõtlikkust võimalikele pikaajalistele kliimamõjudele, tagades samas, et järgitakse energiatõhususe esikohale seadmise

³ [Heaolu arengukava 2023-2030 | Sotsiaalministeerium \(sm.ee\)](#).

põhimõtet ja projektist tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste tase on kooskõlas 2050. aastaks saavutatava kliimaneutraalsuse eesmärgiga.

Uute energiasäästlike perefõhiste üksuste rajamine või olemasolevate ümberehitamine energiasäästlikumaks loob eelduse hoida kokku energiakuludelt ning toetab kliimaneutraalsuse ja keskkonnasõbraliku majanduse saavutamise eesmärki.

Toetatakse tegevusi, mis ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artikli 17 tähenduses.

Toetatavad tegevused järgivad keskkonnaalastes õigusaktides sätestatud ega tekita olulist kahju ühelegi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 artiklis 9 nimetatud keskkonnanäesmärgile ning on kooskõlas ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määrusega nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“⁴. TAT raames ei toetata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.06.2021, lk 60–93), artiklis 7 nimetatud tegevusi.

Lisaks hoone või rajatise ohutuse tagamisele on oluline silmas pidada, et ehitised jäta keskkonnale võimalikult väikese jälje ning seda kogu ehitise elukaare jooksul. Ehitise elukaar hõlmab endas ehituses kasutatavate toormaterjalide hankimist, ehitustoodete tootmist, materjalide transporti, ehitust, kasutust, lammutust ja jäätmete käitlemist. Ehitatud keskkonna kasutajate heaolu tuleb säilitada või parandada keskkonda säästes. Seetõttu tuleb pöörata tähelepanu hoonete sisekliimale, asukohale, ligipääsetavusele ja ökoloogiale.⁵

2.1. Tervishoiuteenustega integreeritud teenusekohtade rajamine Maarjamaa Hariduskolleegeumi Emajõe üksusesse Kaagveres

2.1.1. Tegevuse eesmärk

Rajada ööpäevaringsed, tervishoiuteenustega integreeritud teenusekohad suure abivajaduse ja kompleksprobleemidega lastele.

2.1.2. Tegevuse sisu

Olemasolevasse peamajasse luuakse kuus teenusekohta, ehitades ümber seal asuva 12-kohalise teenuseüksuse ruumid.

2.1.3. Tegevuse tulemus

Rajatud on üks kuuekohaline, kuue ühekohalise toa ja vajalike abiruumidega üksus suure abivajaduse ja kompleksprobleemidega lastele ööpäevaringse, tervishoiuteenustega integreeritud teenuse osutamiseks.

2.1.4. Tegevuse sihtrühm

Lapsed, kellel tulenevalt psüühikahäirest esineb äärmuslikku, ennast või teisi kahjustavat käitumist, mis vajab suuremat meditsiinilist sekkumist.

⁴ [Hoone energiatõhususe miinimumnõuded–Riigi Teataja.](#)

⁵ [Keskkonnasäästlik ehitus | Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium \(mkm.ee\).](#)

2.2. Teenuseüksuse rajamine elluvijale kuuluvale kinnistule aadressil Tallinn, Laevastiku tn 20

2.2.1. Tegevuse eesmärk

Rajada 18 KLA teenusekohta Tallinnasse, elluvijja omandis olevale kinnistule aadressil Laevastiku tn 20, kuhu on projekteeritud nelja korteriga hoone, mille ehitamiseks on olemas ehitusluba.

2.2.2. Tegevuse sisu

Rajatakse hoone, mis sobib KLA teenuse osutamiseks.

Olemasolevas, ehitusloa aluseks olevas ehitusprojektis tehakse muudatused, mille tulemusena:

- tagatakse ligipääsetavus nägemis-, kuulmis-, liikumis- ja intellektipuudega inimestele terve hoone ulatuses;
- luuakse vajalikus mahus kooli- vm ruumid, kasutades selleks ühte neljast projekteeritud korterist.

2.2.3. Tegevuse tulemus

Rajatud on KLA teenuseüksus, kus on kolm kuuekohalist peresarnast üksust.

2.2.4. Tegevuse sihtrühm

KLA teenust saama suunatud alaealised.

2.3. Täiendava teenuseüksuse rajamine Tallinnasse

2.3.1. Tegevuse eesmärk

Rajada Tallinnasse täiendavad 18 KLA teenusekohta.

2.3.2. Tegevuse sisu

Rajatakse teenuseüksus, mis koosneb kolmest kuuekohalisest perepõhisest üksusest. Teenuseüksus rajatakse kas peremajandena või muul sobival viisil. Teenuseüksuse konkreetne asukoht selgub peale Tallinna linnaga läbirääkimisi ja sobivate asukohtade (kinnistute) kaardistamist ning ehitusõiguse saamise võimaluse selgitamist.

2.3.3. Tegevuse tulemus

Rajatud on KLA teenuseüksus, kus on kolm kuuekohalist peresarnast üksust.

2.3.4. Tegevuse sihtrühm

KLA teenust saama suunatud alaealised.

2.4. Riigiabi

Käesoleva TAT raames antav toetus ei ole riigiabi.

3. Näitajad

	Näitaja nimetus ja mõõtühik	Algtase	Sihttase (2026)	Sihttase (2027)	Selgitav teave
Meetmete nimekirja väljundnäitaja	Arendatud taristute arv	0	1	3	Raporteeritakse elluviija vahe- ja lõpparuannete alusel. Sihttase on täidetud, kui taristuarendused on ellu viidud, st vajalikud ruumid sihtrühmale kvaliteetse teenuse pakkumiseks on kohandatud ja loodud (sellekohane ehitusalane dokumentatsioon on esitatud).
TAT-spetsiifilise väljundnäitaja	Rajatud või kaasajastatud, kuni kuuekohaliste peresarnaste üksuste arv	0	1	7	Raporteeritakse elluviija vahe- ja lõpparuannete alusel. Laste heaolu suurendavates sotsiaaltaristutes kaasajastatakse kokku seitsmes peresarnases üksuses 42 kohta KLA teenuse osutamiseks.

4. Eelarve

		Summa	Osakaal
1	ELi toetuse summa (ERF) (€)	4 200 000,00	70%
2	Riiklik kaasfinantseering (€)	1 800 000,00	30%
3	TAT eelarve kokku	6 000 000,00	100%

5. Kulude abikõlblikkus

5.1. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-dest 15–17.

5.2. Abikõlblikeks kuludeks loetakse TAT-s nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad ühendmääruses ja TAT-s sätestatud tingimustele, järgmiselt:

5.2.1 kinnisasja omandamine, mis moodustab kuni 10% abikõlblikest kuludest;

5.2.2 projekti ettevalmistamisega seotud uuringute, auditite ja analüüside ning maakorraldustoimingute ja keskkonnamõjude hindamise tegemine, sealhulgas kliimakindluse hindamine;

5.2.3 detailplaneeringu koostamine, ehitusgeoloogiliste ja -geodeetiliste tööde tegemine;

5.2.4 katastrimõõdistamine ja muud maakorraldustoimingud;

5.2.5 ehitusprojekti koostamine ja ekspertiis, sealhulgas litsentsitasud;

5.2.6 ehitustööde ettevalmistustööd, sealhulgas lammutamine;

5.2.7 jäätmete taaskasutus ja ohutu kõrvaldamine selliste jäätmete puhul, mida ei ole võimalik taaskasutusse suunata (nt ohtlikud jäätmed);

5.2.8 ehitustööde tegemine;

- 5.2.9 ehitise ekspertiis;
- 5.2.10 autorijärelevalve;
- 5.2.11 ehitise omanikujärelevalve tegemine;
- 5.2.12 ehitise toimimiseks vajalike kommunikatsioonide rajamine ja liitumise kulud;
- 5.2.13 väliskeskonna rajamisega seotud tööde tegemine, sealhulgas:
 - 5.2.13.1 teede ja parklate rajamine, valgustuse paigaldamine, elektrisõidukite laadimispunkti ja piirdeaia rajamine;
 - 5.2.13.2 haljastuse rajamine ja kohtkindla väliinventari paigaldamine, mis moodustab kuni 3% abikõlblikest kuludest;
- 5.2.14 ehitisse paigaldatava sisustuse, kohtkindlate seadmete, tehnika vms hankimine ja paigaldamine;
- 5.2.15 tervishoiuteenustega integreeritud teenusekohtade rajamiseks vajalike seadmete ja vahendite (sh meditsiiniseadmete) hankimine;
- 5.2.16 perepõhiste üksuste teenindamiseks vajalike ruumide (sh teraapiaruum) ümberehitus ja sisustamine;
- 5.2.17 projektijuhtimine;
- 5.2.18 Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruses nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ nimetatud teavitustegevusega seotud kulud;
- 5.2.19 ligipääsetavuse tagamine, sealhulgas analüüs, audit, ekspertiis, eksperdi kaasamine, et kogu ehitise ja ümbritsev taristu oleks nägemis-, kuulmis-, liikumis- ja intellektipuudega inimestele ligipääsetav.

5.3. Käibemaks on abikõlblik kulu, kui on võimalik näidata, et vastavalt käibemaksu reguleerivatele õigusaktidele ei ole projekti raames tasutud käibemaksu sisendkäibemaksuna õigust maha arvata või käibemaksu tagasi taotleda ning käibemaksu ei hüvitata ka muul moel. Käibemaks on abikõlblik juhul, kui käibemaksukohustuslasest elluviija kasutab oma raamatupidamises käibemaksu otsearvestuse meetodit.

6. Toetuse maksmise tingimused ja kord

6.1. Toetuse kasutamiseks seotud teavet ja dokumente esitatakse ning aruandevormid ja juhised tehakse kättesaadavaks ÜSS2021_2027 § 21 lõikes 3 sätestatud e-toetuse keskkonna (edaspidi *e-toetuse keskkond*) kaudu.

6.2. Toetuse väljamaksmine toimub tegelike kulude alusel ühendmääruse § 27 lõike 1 punkti 1 alusel või ettemaksena ühendmääruse § 30 lõike 1 punkti 3 alusel.

6.3. Hiljemalt koos esimese maksetaotlusega peab elluviija esitama rakendusüksusele (edaspidi *RÜ*):

- 6.3.1 väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas projekti kulusid ja tasumist eristatakse raamatupidamises muudest projekti rakendaja kuludest;
- 6.3.2 väljavõtte raamatupidamisprogrammist, mis tõendab projektiga seotud kulude eristamist;
- 6.3.3 tegevuste 2.3, 2.6 ja 2.7 puhul kliimakindluse hinnangu vastavalt ühendmääruse lisa 3 B-osale;
- 6.3.4 viite riigihangete tegemise korrale asutuses;
- 6.3.5 edasivolitatud õiguste korral esindusõigusliku isiku antud volituse koopia.

6.4. Punktides 6.3.1, 6.3.4 ja 6.3.5 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui elluviija on varasema projekti rakendamisel nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne uue projekti rakendamist muudetud. Elluviija esitab RÜ-le sellekohase kirjaliku kinnituse e-toetuse keskkonna kaudu.

6.5. Makse saamise aluseks olevaid dokumente ja tõendeid esitab elluviija RÜ-le e-toetuse keskkonna kaudu kõige harvem üks kord kvartalis ja kõige sagedamini üks kord kuus, ettemakse saamisel juhindub ettemakse kinnikandmiseks ühendmääruse § 30 lõigetest 4 ja 5.

6.6. Makse kasutamise aluseks olevate dokumentide menetlusaeg on kuni 80 kalendripäeva dokumentide saamisest arvates ning ettemakse aluseks olevate dokumentide menetlusaeg on kuni 15 kalendripäeva ettemakse taotluse saamisest arvates. RÜ maksab toetuse elluviijale välja, kui on tuvastanud hüvitamisele esitatud kulude abikõlblikkuse.

6.7. RÜ õigused ja kohustused makse menetlemise peatamisel ja maksest keeldumisel on sätestatud ühendmääruse §-s 33.

6.8. Lõppmakse saamiseks esitatavad dokumendid esitatakse koos lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast tingimuste ja kohustuste täitmist ning RÜ kontrollitud lõpparuande kinnitamist.

7. Elluviija kohustused

Elluviija peab täitma lisaks TAT-s sätestatud kohustustele ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale kehtestatud kohustusi. Ühtlasi on elluviija kohustatud:

7.1 teavitama RA-d ja RÜ-d esimesel võimalusel kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kui seni asukohata rajatavate teenuseüksuste asukoht on selgunud või mõni asukoht muutunud;

7.2 esitama RA nõudmisel TAT eelarve jagunemise aastate ja tegevuste kaupa;

7.3 rakendama TAT-d vastavalt kinnitatud eelarvele;

7.4 esitama RÜ nõudmisel eelarveaasta väljamaksete prognoosi;

7.5 edastama RÜ-le info riigihankega seotud dokumentide kohta järgmiselt:

7.5.1 teavitama kümme tööpäeva enne riigihanke alustamist riigihanke alusdokumentide koostamisest riigihangete registris ning võimaldama juurdepääsuõigused vaatlejana;

7.5.2 teavitama riigihanke alusdokumentide muudatustest viie tööpäeva jooksul nende esitamisest riigihangete registrile;

7.5.3 edastama hankelepingu muudatused viis tööpäeva enne muudatuskokkuleppe sõlmimist;

7.6 asjade, teenuste ja ehitustööde hankimisel lähtuma keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumitest;

7.7 tagama taristu kliimakindluse ja kliimakindluse analüüsis nimetatud tegevuste elluviimise;

7.8 järgima tegevuste elluviimisel „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtet;

7.9 täitma teavitamisnõudeid vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruses nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ sätestatule;

7.10 esitama ettemakse korral RÜ-le vastavalt lepingus sätestatud tingimustele ja tähtaegadele ettemaksega seotud töö, kauba või teenuse üleandmist ja kulu tasumist tõendavad dokumendid 15 kalendripäeva jooksul lepingust tuleneva tähtaja möödumisest arvates;

7.11 tagama taristu ja kõikide TAT-ga seonduvate tegevuste ligipääsetavuse nägemis-, kuulmis-, liikumis- ja intellektipuudega inimestele, sealhulgas puuduste avastamisel nende likvideerimise, muu hulgas peab ligipääsetav olema kogu TAT-ga seotud info ja kommunikatsioon nii füüsilisel kui ka digitaalsel teel, digitaalse info ja teenuste puhul peavad ka need olema ligipääsetavad;

7.12 tagama taristu vastavuse kehtestatud nõuetele, sealhulgas tervisekaitsenõuetele, lähtuvalt rajatavate ruumide kasutusotstarbest;

7.13 kooskõlastama punktis 2.1 viidatud MedKLA teenusüksuse ruumide projekteerimise lähteülesande Sotsiaalministeeriumi laste- ja perede osakonnaga;

7.14 tagama vähemalt viie aasta jooksul projekti lõppmakse tegemisest teenuseüksuste eesmärgipärase kasutamise käesolevas TAT-s sätestatud tingimustel, välja arvatud juhul, kui KLA teenuse puhul tuleb teenuseüksusi ümber profileerida ja see on RA-ga kooskõlastatud.

8. Aruandlus

8.1. Elluviija esitab RÜ-le TAT tegevuste elluviimise ning tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise vahearuande e-toetuse keskkonna kaudu iga aasta 20. jaanuariks ja 20. juuliks vastavalt 31. detsembri ja 30. juuni seisuga.

8.2. Elluviija esitab RÜ-le TAT tegevuste elluviimise, tulemuste ja näitajate saavutamise kohta lõpparuande e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt 30 päeva jooksul projekti abikõlblikkuse lõppkuupäevast. Lõpparuande esitamisel peab loodud teenuseüksustele olema väljastatud kasutusluba.

8.3. Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab aruande tähtaegset esitamist, loetakse aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist.

8.4. RÜ kontrollib 20 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande (edaspidi koos *aruanne*) laekumisest, kas aruanne on nõuetekohaselt täidetud.

8.5. Kui aruandes puudusi ei esine, kinnitab RÜ aruande.

8.6. Aruandes puuduste esinemise korral annab RÜ elluviijale vähemalt kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning RÜ kinnitab aruande viie tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.

8.7. Aruandes kajastatakse info vastavalt e-toetuse keskkonna aruande andmeväljadele.

8.8. Lõpparuandes tuleb lisaks vahearuandes nõutavale infole esitada teave tegevuste panusest punktis 1.1.1 välja toodud „Eesti 2035“ mõõdikutesse, millega hinnatakse horisontaalsete põhimõtete edenemist.

9. Toetuse andmise tingimuste muutmine

9.1. Kui ilmneb vajadus TAT tegevusi, tulemusi, eelarvet, näitajaid või abikõlblikkuse perioodi muuta, esitab elluviija RA-le põhjendatud taotluse (edaspidi *TAT muutmise taotlus*).

9.2. RA vaatab TAT muutmise taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates selle kättesaamisest ja annab hinnangu TAT muutmise taotluse kohta peale punktis 9.4 nimetatud RÜ poolt edastatud ettepanekut ja punktis 9.7 nimetatud kooskõlastamist.

9.3. Puuduste esinemise korral annab RA elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. TAT muutmise taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

9.4. RA edastab TAT muutmise taotluse peale läbivaatamist arvamuse avaldamiseks RÜ-le. RÜ-l on õigus teha muudatuste kohta ettepanekuid. RÜ esitatavate ettepanekute tähtaeg kooskõlastatakse RA-ga muudatuste sisust ja ulatusest lähtuvalt.

9.5. RÜ võib elluviijale või RA-le teha ettepanekuid eelarve muutmiseks, kui aruandes esitatud andmetest või muudest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT eduka elluviimise tagamiseks.

9.6. RA võib TAT-d muuta, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT edukaks elluviimiseks või elluviijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata.

9.7. TAT muutmise käskkirja eelnõu kooskõlastatakse vastavalt ühendmääruse §-le 48.

9.8. TAT muutmiseks punkti 9.7 tähenduses ei loeta:

9.8.1 punktis 7.2 nimetatud järgmis(t)e eelarveaasta(te) eelarve kulukohtade kaupa esitamist ja muutmist;

9.8.2 eelarves näidatud toetuse muutumist aastati, tingimusel et projekti kogutoetuse summa ja määr ei muutu;

9.8.3 punktis 2.3 nimetatud teenuseüksuse asukoha aadressi nimetamine.

10. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

10.1. Finantskorrektsioone teeb RÜ vastavalt ühendmääruse §-dele 34–37 ja ÜSS2021_2027 §-dele 28–30.

10.2. Ettemakse korral, kui elluviija ei ole ettemakse kasutamist tõendanud vastavalt punktis 7.8 sätestatud tähtajaks, on elluviija kohustatud tõendamata ettemakse tagastama 15 kalendripäeva jooksul. Tagasimakse tähtaja ületamisel kohaldatakse finantskorrektsiooni ja nõutakse ettemakse tagasi või tasaarveldatakse väljamaksmisele kuuluva toetusega.

11. Vaiete lahendamine

RA otsuse või toiminguga vaide menetleja on RA. RÜ otsuse või toiminguga vaide menetleja on RÜ. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohalduvad ÜSS2021_2027 §-des 31 ja 32 nimetatud erisused haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonile.

Lisa „TAT finantsplaan ja eelarve tegevuste ning kulukohtade kaupa“